

Příloha k protokolu o SZZ č.
FF JU v Č. Budějovicích
Vysoká škola:

Ústav estetiky

16. 6. 2015
Datum odevzdání posudku:

Pavλίna Novotná

Jméno:

Estetika

Obor:

Recenzent * / **Mgr. Jan Staněk, Ph.D.**

diplomové práce

Vedoucí */

Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.
.....

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Estetika campu

.....
(téma)

Pavλίna Novotná obhajuje bakalářskou práci věnovanou fenoménu *camp*, který do estetické diskuse uvedla iniciačním způsobem Susan Sontag (1964). Protože se jedná o fenomén okupující pomezí mezi uměním, kýčem i prostým uměleckým selháním (pro někoho pak reprezentuje novodobou formu *dandysmu*), nabízí zvolené téma více cest, jak jej uchopit.

Z tohoto širokého pole možností volí Pavλίna Novotná nejprve (pokud opomineme povinný úvod a etymologickou vsuvku) cestu explikace pojmu v jeho zdrojovém kontextu (Sontag) 3 kapitola. Na tuto čistě výkladovou úvodní pasáž práce pak navazuje analytickou (definiční) čtvrtou kapitolou, ve které se pokouší formulovat několik možných strategií jeho esenciálního ukotvení. Stejně jako v mnoha dalších případech definičních analýz narážíme i zde na přiznanou nutnost prozkoumat možnosti objektové charakteristiky sledovaného fenoménu, jakož i esenciální znaky situační a především receptivní (ve smyslu recipientova naladění). *Camp* se pak jeví nejenom jako produkt specifické faktury (záměrně i nezáměrně produkovaný), ale především jako intencionalita - specifická senzitivita či konkretizační strategie. Pátá kapitola se stručně dotýká nabízejícímu se prozkoumání příbuzností mezi *dandysmem* a *campem*. Náběh na propracovanější komparaci nabízí však až kapitola následující, kde se autorka snaží vypořádat s otázkou složitou a ošemetnou: Lze nabídnout kritéria, která by nám dovolila s uspokojivou dávkou jistoty rozlišovat mezi případy *campu* a kýče? Ta se snad mohou ukázat, pokud se dostaneme pod povrch jejich perceptibilní a prvoplánové afinity (přepjatost, dekorativismus, umělost, atp.) směrem k rozlišení situačním, vztahovým či postojovým (morální a politický dosah, prvek ironie a dvojího kódování, otevřenost vs. uzavřenost systému, chudá vs. ironická konkretizace, subverzivita a naivita). A tímto směrem též autorka s větším či menším úspěchem míří. V posledním tematickém oddíle se pak autorka dotýká též problému *campu* v kontextu rozlišení vysokého a nízkého v západní kultuře. Následující kapitolu, kde autorka shrnuje podstatné znaky *campu* lze chápat jako vlastní závěr práce.

Předložená práce je z hlediska informací a diskutovaných témat poměrně hutnou a bohatou. Její jednota však tuto komplexitu ne vždy unese. Jistě by jí slušelo intenzivnější zacílení na vybrané téma (třeba právě vztah *campu* a kýče) na úkor její extenzivity. Z formálního hlediska je možné práci též co vytknout: především místy klopotné formulace a neúnosně dlouhé a nesrozumitelné větné konstrukce (nutno však dodat, že mnoho z nich autorka v postupných revizích odstranila).

Níže uvedené Věcné připomínky mají mít částečně charakter polemiky a materiálu k diskuzi při obhajobě práce. Tedy: Nesouhlasím s neproblematizovaným ztotožněním kýče i *campu* s měšťáctvím v Ecově smyslu, které naráží na hranici ironie, jenž je znakem *campu*, ale především nepřítelem kýče a postojem měšťáckému vkusu nedostupným.

Nevyjasněný postoj má dle mého názoru autorka k pojmu *banalizace* coby klíči k Ecově uchopení kýče existujícího v oku (uchu) vnímatele. Autorka *na jedné straně* píše: „Na jedné straně bychom *camp* mohli zařadit do kategorie uzavřeného systému, neboť nevytváří žádný nový ucelený umělecký postup atp. Na straně druhé můžeme *camp* zařadit i do systému otevřeného, *campy* vnímavost poskytuje nové perspektivy a způsoby jak

na svět pohlížet. Umožňuje v nedokonalém shledat campy dokonalost, oceňovat do té doby zatracované atp.“ Na jiném místě však dodává: „**Dalším ustanovujícím znakem campu je banalita** – tkvící v přístupu recipienta k danému objektu. *Camp* nebanalizuje daný objekt, ale samotný akt vztahování se k dílu. Vyloučena je vážnost situace.“

Pokud je ovšem kýč též (a především) v oku vnímatele, intence kýčáře je pak banalizací či chudou konkretizací. U *campu* běží spíše o - když ne kreativní, pak jistě aktivně výběrovou - konkretizaci. Navíc nelze ztotožnit banalizaci a ironickou konkretizaci.

Dále Pavla Novotná uvádí: „Neopomenutelný rozdíl mezi *campem* a kýčem tvoří pluralita *campu*. Pokud objekt za *camp* označíme, neznamená to, že je výhradně jen jím. Na tento fakt jsme také již upozornili v předešlých kapitolách. Ovšem pohlédneme-li takto na kýč, zjistíme, že **ve většině případů kýč vždy bude jen kýčem, nestane se z něj hodnotné umělecké dílo**, ani uznávaný umělecký směr.“ Zaprvé: z kýče se umění stát nikdy nemůže (pokud souhlasíme, jakože souhlasíme, s Calinescem). A zadruhé (a opět): Pokud je kýč v očích vnímatele, pak je situace s *campem* identická: na jedné straně máme banalizaci *skutečného* uměleckého díla, na straně druhé vypíchnutí *campy* aspektu *skutečného* uměleckého díla. Konečně, nelze se ztotožnit například ani s tvrzením, že *readymades* jsou příkladem boření hranice mezi nízkým a vysokým uměním (s. 29).

Práci Pavlína Novotné navrhuji z výše uvedených důvodů hodnotit *v případě přesvědčivého průběhu obhajoby* jako velmi dobrou.

Velmi dobře

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Praze

16. 6. 2015

V dne

Stupeň kvalifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte